

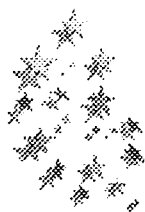
Sjukhusfysikern

Nr 1 Januari 1999

Årgång 22
ISSN 0281-7659
Upplaga: 260

Redaktör: Hans-Jerker Lundberg
Ansvarig utgivare: Lars Gunnar Månsson

Information från SSFF
Svenska Sjukhusfysikerförbundet
Sektion inom Sveriges Naturvetareförbund
Box 760
131 24 Nacka
Tel: 08/466 24 80
<http://www.naturvetareforbundet.se>

Gott Nytt LegitimationsÅr!

Innehåll:

Sida

Adresser till styrelseledamöterna och kontaktpersonlista	2
Ordförande har ordet	3
Trolig målbeskrivning för Sjukhusfysikerexamen	4
Redaktörens korta rader	4
Tävlingen	5
Sjukhusfysik - landet runt	5 - 6
Minnesord över Börje Larsson	7 - 8
Annonssjukhusfysikertjänst	9
Årsmötesprotokoll	10 - 11
Ekonomiredovisning	12
Årsberättelse	13 - 16
Information från Socialstyrelsen I	17 - 18
Information från Socialstyrelsen II	19 - 23
Information från Socialstyrelsen III: Anvisningar för ansökan	24 - 25
Exempel på ansökan	26
Brev från förbundet till Socialdepartementet angående krav för legitimering	27 - 28
Information från Utbildningsdepartementet	29 - 32
International Conference on Medical Physics, Grekland	33 - 42
Möte: Nordisk Selskap for Stralningsbeskyttelse, Danmark	43 - 45

Styrelsen för Svenska Sjukhusfysikerförbundet 1999

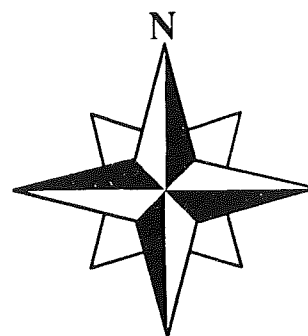
Ordförande:	Lars Gunnar Månsson (2 år)	Medicinsk fysik och teknik MFT/Diagnostik Sahlgrenska Universitetssjukhuset 413 45 Göteborg	Tel: 031/342 40 25 Fax: 031/82 24 93 E-post: larsgm@radfys.gu.se
Vice ordförande:	Inger-Lena Lamm (1 år)	Radiofysik Universitetssjukhuset 221 85 Lund	Tel: 046/17 31 34 Fax: 046/13 61 56 E-post: inger-lena.lamm@skane.se
Sekreterare:	Birgitta Hansson (1 år)	Avd för sjukhusfysik Karolinska sjukhuset 171 76 Stockholm	Tel: 08/5177 53 74 Fax: 08/5177 49 39 E-post: ingrid@nucmed.ks.se
Kassör:	Sven Richter (2 år)	Avd för sjukhusfysik Huddinge sjukhus 141 86 Huddinge	Tel: 08/585 86282 Fax: 08/774 5763 E-post: sven@asf.hs.sll.se
Redaktör:	Hans-Jerker Lundberg (1 år)	Avd för sjukhusfysik Danderyds sjukhus 182 88 Danderyd	Tel: 08/655 5724 Fax: 08/753 2412 E-post: HJ.Lundberg@sjf.ds.sll.se
Övrig ledamot:	Hans-Erik Källman (2 år)	Röntgenkliniken Falun lasarett 791 82 Falun	Tel: 023/49 26 56 Fax: 023/49 07 79 E-post: hans-erik.kallman@ltdalarna.se

KONTAKTPERSONER

Boden
Borås
Danderyd
Eskilstuna
Falun
Göteborg
Gävle
Halmstad
Helsingborg
Huddinge
Jönköping
Kalmar
Karlskrona
Karlstad
Karolinska sjukhuset
Kristianstad
Linköping
Lund
Malmö
Skövde
Sundsvall
Södersjukhuset
Trollhättan
Uddevalla
Umeå
Uppsala
Västerås
Växjö
Örebro
Östersund

1998-09-21
Magnus Olsson
Gudrun Bankvall
Hans-Jerker Lundberg
?
Hans-Erik Källman
?
Anders Dackenberg
Ragnar J. Kullenberg
Michael Ljungberg
Bruno Sorcini
Ebba Helmrot
Jan Ove Christoffersson
Erik Olov Jurvin
Hans Olov Rosenbrand
Ingmar Lax
Elmer Berggren
Jan Persliden
Tommy Knöös
Kerstin Löfvander Thapper
Bengt Johansson
Joakim Staël von Holstein
Monica Lidberg
Mattias Sandström
Sten Carlsson
Per-Olof Löfroth
Lars Jangland
Dimitrios Kalafatidis
Yngve Naversten
Leif Karlsson
Viktor Kempf

Wolfram Leitz

Anmäl tillägg och ändringar till den gällande
kontaktpersonlistan till **sekreteraren**
(Birgitta)!

ORDFÖRANDEN HAR ORDET

GOTT NYTT ÅR OCH EN GOD NY LEGITIMATION

I dagarna har flertalet av er fått ansökningshandlingar för legitimation. I detta nummer får ni genom några skrifter från Socialstyrelsen och Utbildningsdepartementet en fördjupad bakgrund till legitimationen.

Vårt arbete under detta året har i huvudsak rört sig om två aspekter på legitimationsfrågan: 1) Innehåll i och omfattning av den nya sjukhusfysikerexamen och 2) övergångsbestämmelser för alla med den gamla utbildningen. I det första fallet har vi i stort sett kommit i mål. Här nedan presenteras "nästan" slutversionen av målbeskrivningen för examen. Utbildningen kommer att omfatta 180 poäng och skall innehålla praktiska moment. I skenet av allt som skett i denna fråga under året – ja, under de senaste 40 åren – är detta en stor framgång för utbildningen och för yrket.

Om övergångsbestämmelserna är det mera oklart. I ett förslag till förordning daterat 1998-11-13 skriver Socialdepartementet följande: "För tiden fram till och med den 31 december 2008 skall äldre akademiska examina med fullgjord grundutbildning i radiofysik anses likvärdiga med sjukhusfysikerexamen vid ansökan om legitimation som sjukhusfysiker. Socialstyrelsen får meddela de ytterligare föreskrifter som behövs om utbildning och praktisk tjänstgöring som sjukhusfysiker." På detta svarade förbundet 1998-11-25. Svaret finns att läsa i detta nummer av Sjukhusfysikern. Vårt mål så här långt är att söka inordna potentiella sökande i grupper för att med detta som underlag diskutera principer för övergångsbestämmelser med Socialstyrelsen. Läs vårt svar och begrunda.

Under andra halvan av januari vill Socialstyrelsen träffa oss för vidare diskussioner. De kontakter vi haft med Socialdepartementet och – styrelsen ger sken av att man har relativt hårda krav på fullgjord grundexamen och radiofysikutbildning. Av de papper som nu bifogas ansökan om legitimation kan man få intrycket att det dessutom krävs praktik. Vilka principer för bedömningen som slutligen skall gälla återkommer vi till snarast efter januarimötet med Socialstyrelsen.

I "ändpunkterna" av utbildnings- och praktikskalan är vårt ställningstagande solklart (se vårt remissvar i detta nummer): En yrkesarbetande sjukhusfysiker med alla examina klara skall självklart legitimeras och en sökande som saknar grundexamen och samtidigt aldrig arbetat som sjukhusfysiker skall självklart inte legitimeras. Däremellan har Socialstyrelsen med all säkerhet en väl genomarbetad praxis att luta sig på. Huruvida denna praxis passar oss återstår att se. Vårt intryck från alla våra kontakter i denna fråga under 1998 är dock att man lyssnar på oss och värderar våra synpunkter mycket seriöst.

Frågan om praktikkrav eller inte är delikat. I den nya utbildningen kommer rimligen en del praktikmoment att ingå. Vad innebär det för sökande enligt gammal utbildningsordning? Samtidigt som vi vill värna om professionen vill vi inte skapa omöjliga vägar till yrket för de som nu är under grund- eller forskarutbildning enligt den gamla ordningen och rimligen inte har kunnat skaffa sig praktisk erfarenhet av yrket.

Ta chansen i början av det nya året att påverka oss i styrelsen så att vi med goda argument kan påverka Socialstyrelsen. Och sök legitimation! Det gäller även om ni är osäkra på om era kvalifikationer räcker. Alla ärenden måste provas och dispenser kan ges. (Dock kostar *ansökan* 475:-, en summa som man därmed kan riskera att bli av med utan att få ut sin legitimation!)

Sjukhusfysikerförbundet har i det närmaste varit absorberat av legitimationsfrågan under 1998. Säkert har vi försummat att intressera oss för andra viktiga händelser. Bl.a. har ett antal omorganisationer i Stockholm passerat utan att vi har reagerat "officiellt". Förhoppningsvis blir 1999 inte ett lika tydligt "en-frågeår" som 1998. Jag och resten av styrelsen tillönskar alla en god fortsättning på det nya året.

Lars Gunnar Månsson

TROLIG MÅLBESKRIVNING FÖR SJUKHUSFYSIKEREXAMEN

Sjukhusfysikerförbundet deltog i en hearing på Utbildningsdepartementet (statssekreteraren Agneta Bladh) den 1 december om målbefskrivningar för ett antal yrken inom hälso- och sjukvården. Efteråt har vi haft en intensiv, öppen och trevlig kontakt med departementet. Nu är vi framme vid följande:

”Sjukhusfysikerexamen uppnås efter fullgjorda kursfordringar om sammanlagt 180 poäng.

....

För att erhålla sjukhusfysikerexamen skall studenten ha

- de kunskaper och färdigheter som förutsätts för yrkesverksamhet som sjukhusfysiker
- förmåga att förstå och kunna tillämpa matematiska och naturvetenskapliga metoder i all verksamhet med strålning inom hälso - och sjukvården
- fullgoda kunskaper om de fysikaliska och tekniska aspekterna av strålbehandling, nuklearmedicin, diagnostisk radiologi och användande av icke-joniserande strålning, samt deras tillämpning i vårdarbetet
- fullgoda praktiska färdigheter för att kunna utföra erforderliga kvalitetskontroller av utrustning samt delta i kvalitetssäkringsarbetet av både utrustning och arbetsmetoder inom verksamheter med strålning
- insikt i yrkesrollen som förbereder för lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper
- god självkännedom och förmåga till inlevelse och därigenom, med beaktande av ett etiskt förhållningssätt och en helhetsbild av människan, ha förmåga att värna om patienter och deras närstående (alternativt ”utvecklat sin förmåga till goda relationer med patienter och deras närstående”).

REDAKTÖRENS KORTA RADER

Dags att lämna in ansökan!

Jag vill bara uppmärksamma er på att informationen från Socialstyrelsen och exempel på ansökningsblankett till legitimation finns med i detta nummer.

Blanketten (dock ej inbetalningskortet) finns även i pdf-format på Socialstyrelsens websida, med övrig information:

<http://www.sos.se>

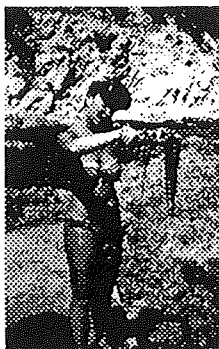
Har ni några ytterligare frågor är telefonnumret till Socialstyrelsen (BU-enheten): 08/783 30 00.

PRESSTOPP: Sjukhusfysikertjänst i Umeå

En sjukhusfysikertjänst på radioterapisidan kommer att annonseras genom separatutskick inom en snar framtid.

(Annons för sjukhusfysikertjänst i Falun finns med i detta nummer).

Hans-Jerker Lundberg

TÄVLINGEN!

Endast ett (1 !!!) svar har inkommit till tävlingen i Sjukhusfysikern nr. 4 1998. Detta var dessbättre RÄTT:

Hej,

Självklart känner jag igen, sjukhusfysiker Birgitta Hansson iförd sin sommarkostym.

Hälsn

Lars Jangland/981027

Redaktören gratulerar vinnaren till priset:

Ett möte med fotomodellen den 3 februari kl. 14.00, 1999 (dag och tid är prelimära och kan komma att ändras, närmare besked kommer senare då även plats presenteras).

SJUKHUSFYSIK - LANDET RUNT

SJUKHUSFYSIK, SÄS (BORÅS)

Från att ha varit Radiofysiska avdelningen vid Borås Lasarett har vi bytt namn till Sjukhusfysik och tillhör Södra Älvsborgs Sjukhus. Vad som händer i namnhänseende efter 1 jan 1999 då vi går in i storlandstinget Västra Götaland vet vi inte än.

Sjukhusfysik är fortfarande en egen basenhet med en sjukhusfysiker som verksamhetschef. Verksamhetschefen är tillika ansvarig för den nuklearmedicinska verksamheten som ligger inom enheten med gammakameror, upptagsmätningar m m. Ytterligare två sjukhusfysiker finns, en med ansvar för röntgendiagnostik och strålskydd och en med

ansvar för strålterapi vid onkologiska kliniken. Där arbetar också två ingenjörer med moulageverksamhet och blocktillverkning samt med service till acceleratorer och övrig strålbehandlingsutrustning. En tredje ingenjör arbetar huvudsakligen med den nuklearmedicinska verksamheten.

Vid en eventuell utvidgad verksamhet vid onkologens strålbehandlingsavdelning, vilket dock enbart ligger som utredningsförslag ännu, kommer det att behövas en strålbehandlingsfysiker till. Detta kommer i så fall att bli aktuellt under nästa år.

Gudrun Bankvall, kontaktperson SÄS

AVDELNINGEN FÖR SJUKHUSFYSIK LÄNSSJUKHUSET RYHOV, JÖNKÖPING

I Jönköpings sjukvårdsområde ingår Länssjukhuset Ryhov med 32 självständiga kliniker/basenheter och 11 vårdcentraler. Avdelningen för sjukhusfysik är en dessa 32 basenheter på länssjukhuset. Cheffysikern är tillsammans med 43 verksamhetschefer därmed direkt underställd sjukvårdsdirektören.

Verksamhetscheferna samråder i ett verksamhetsschefs-kollegium direkt med sjukvårdsdirektören en gång per månad och i internatform 2 gånger per år. Mellan klinikerna utarbetas PRG, patientbehovsrelaterade grupper för bättre samordning av flödet för patienter med samma diagnoser och med samma behov av undersökning och behandling.

Avdelningen för sjukhusfysik består i sin tur av en verksamhetschef/cheffysiker och en personalstyrka på 7 anställda som är på samma sätt direkt underställda verksamhetschefen fördelade på sjukhusfysiker (2), ingenjör (1), assistenter (3) och sekreterare.

Sven-Åke Starck

MEDICINSK FYSIK OCH TEKNIK, ESKILSTUNA

Flera verksamheter vid Mälarsjukhuset, Eskilstuna var under 1996 föremål för utredning och ett av resultaten blev en sammanslagning av Avdelning för sjukhusfysik och Medicintekniska avdelningen till ett verksamhetsområde (basenhet)– Medicinsk Fysik och Teknik. Verksamheten leds av en verksamhetschef direkt underställd sjukvårdsdirektören.

MFT svarar för medicinteknisk och radiofysikalisk service i Landstinget Sörmland. Filialverksamhet finns vid Kullbergska sjukhuset i Katrineholm samt vid Nyköpings lasarett. Vid enheten arbetar för närvarande 28 st personer uppdelat på 4 st sjukhusfysiker (2 st nyanställda), 19 st medicintekniska ingenjörer, 2 st sjukhusfotografer samt 3 st sekreterare. Verksamheten är uppdelad i 4 st sektioner: radiologi, elektromedicin/gas - mekanik, radiofysik/foto samt sektionen vid Nyköpings lasarett.

Börje Forsberg
Tf kontaktperson MSE

OMORGANISATION AV AVD. FÖR SJUKHUSFYSIK

CENTRALSJUKHUSET KARLSTAD

Hösten 1993 kom ett förslag från två medicinska rådgivare att basenheten Avd. för sjukhusfysik skulle upphöra och att personalen bestående av 4 st. sjukhusfysiker och en strålskyddsassistent skulle delas upp mellan Röntgenkliniken och Onkologikliniken. Våren 1994 hade förslaget ändrats såtillvida att den sjukhusfysiker som arbetade inom nuklearmedicin skulle tillhöra Fysiologiska kliniken.

Nu dröjde det till våren 1995 innan sjukhusledningen lade fram två alternativ.

Alternativ 1: Avd. för sjukhusfysik ingår som en sektion i Onkologikliniken.

Alternativ 2: Förslaget från våren 1994

Personalen inom Avd. för sjukhusfysik hade olika åsikter om organisationsförändringen. Vi var dock överens om att vi ville undvika att splittra personalen mellan olika kliniker, d v s vi ansåg att alternativ 1 var det bättre alternativet av de två

Den 1 mars 1996 inordnades Avd. för sjukhusfysik i Onkologikliniken. Verksamheten delades upp med en strålskydds-enhet och en radioterapienhet med varsin cheffysiker. Administrativ chef blev cheföverläkaren på Onkologikliniken

Idag består Avd. för sjukhusfysik av 4 st. sjukhusfysiker, varav en cheffysiker, och en strålskyddsassistent

Omorganisationen har varit en uppsplitande process för vår lilla grupp, vilket bl a har lett till att en av medarbetarna har lämnat sin tjänst.

Hans-Olov Rosenbrand, kontaktperson-CSK

Det var rapporter från ytterligare tre avdelningar från vårt avlånga land. Uppmaning till övriga
KONTAKTPERSONER: Fatta pennan (tangentbordet), och få ner några rader om ER avdelning. Det finns ett intresse bland kollegorna ute i landet att få veta hur det är hos er !!! /Redaktören

DÖDSFALL

Börje Larsson

Professor Börje Larsson, 67 år, har avlidit efter en tids sjukdom. Börje var mellan 1966 och 1979 biträdande professor och mellan 1979 och 1991 professor i fysikalisk biologi vid Uppsala universitet. Under perioden 1991-1998 var han professor i medicinsk strålningsbiologi vid Zürich universitet.

Börje föddes 3 juni 1931 i Stockholm och sju år senare flyttade han med föräldrarna till Norrköping, där han fick sin grundskole- och gymnasieutbildning. Den vidare utbildningen ledde till en fil. mag. examen vid Stockholms universitet, 1955, och civilingenjörsexamen vid Tekniska högskolan, 1958.

Under universitetsstudierna uppmärksammades Börje för sitt stora intresse i tvärvetenskapliga frågor. Han erbjöds redan under studietiden att komma till nobelpristagaren The Svedberg i Uppsala för att arbeta med biomedicinska tillämpningar vid den accelerator, som tillkommit med donationsmedel från textildirektören Gustaf Werner. Acceleratorn, en synkrocyclotron, var kärnan i det internationellt välkända Gustaf Werners institut, som sedan 1986 inlemmats i institutionen för strålningsvetenskap och The Svedberglaboratoriet. Börjes forskning kom i hög grad att sätta sin prägel på denna verksamhet i Uppsala.

Efter omsorgsfulla experimentella förberedelser utförda av Börje, kunde världens första protonbestrålning av en tumörpatient göras redan år 1957 i Uppsala. Den efterföljande forskningen ledde fram till en mycket uppmärksammat doktorsavhandling, presenterad 1962, om protonbestrålning av tumörer. I det fortsatta arbetet med protonbehandlingar av tumörpatienter var Börje den pådrivande kraften och dessa behandlingar skedde antingen samarbete med läkare från Akademiska sjukhuset eller från Karolinska sjukhuset i Stockholm. Börje utvecklade tillsammans med kollegor nya dosimetriska metoder, vilka står sig väl än i dag och han utförde experiment där biologiska effekter av protoner analyserades. Protonterapi har till stor del genom Börjes arbeten blivit en välkänd behandlingsform inom cancersjukvården. Han var på olika sätt engagerad i nya och planerade acceleratorcentra för cancerbehandling i USA, Europa och Japan.

Börjes banbrytande arbeten inom tumörbehandling följdes av unika bidrag till utvecklingen av strålkirurgi, ett område inom vilket han anses vara en av de främsta pionjärerna. Hans insatser gällde både fysikaliska och biologiska aspekter på strålkirurgi och i samarbete med patologer och neurokirurger studerades strålskadors fysiologi. I det kliniska arbetet utfördes strålkirurgiska behandlingar av olika hjärnsjukdomar t.ex. Parkinsons sjukdom och kärlmissbildningar. Det tekniska utvecklingsarbetet under Börjes ledning ledde fram till en strålkirurgisk utrustning, som i dagligt tal kallas "gammakniven" och denna produkt utgör numera basen för verksamheten hos företaget ELEKTA, som framgångsrikt säljer sådan utrustning världen över.

Börje förlade en del av sin forskning till institutionen för zoofysiologi i Uppsala. Han blev 1962 docentkompetent i ämnet strålningsbiologi och tog sig an ett flertal forskarstuderande i gränsområdet mellan biologi och fysik. Den framgångsrika forskningen ledde till att han 1966 blev biträdande professor och 1979 ordinarie professor i det då nyinrättade ämnet fysikalisk biologi. Han tjänstgjorde en del av tiden som forskarhandledare vid lantbruksuniversitetet i Uppsala. Börje kom att som handledare och examinator föra fram 29 forskare till doktorsgrad eller doktorsexamen, innan han 1991 erbjöds professur i medicinsk strålningsbiologi vid Zürich universitet.

Han lyckades under sina år i Schweiz sammanföra den strålningsbiologiska forskningen i Zürich med den strålningsvetenskapliga verksamheten vid det schweiziska nationella acceleratorcentret PSI i Villigen utanför Zürich. Han ledde en forskningsgrupp som var lika tvärvetenskapligt sammansatt som gruppen i Uppsala och förde fram ytterligare forskare till doktorsexamen.

Börje intresserade sig tidigt för s.k. bor-neutronterapi vilket innebär att tumörvävnad "laddas" med grundämnet bor och att boratomerna som en följd av neutronbestrålning fångar in neutroner vilket ger behandlingseffekt boratomerna går sönder och förstör cancercellerna. Metoden befinner sig på försöksstadiet och kan inom ett antal år bli en kliniskt etablerad behandlingsmetod. Börje engagerade sig mycket aktivt i denna utveckling både i Schweiz och Sverige och har speciellt under senare år bidragit till att forskningsreaktorn i Studsvik skall byggas om för att möjliggöra klinisk behandling.

Strålningsbiologin låg Börje varmt om hjärtat. Efter ombyggnaden av Gustaf Werner cyklotronen under åttiotalen initierades studier av olika jonstrålars biologiska effekter. Jonstrålar ger ökad biologisk effekt troligen genom att reparation av dubbelsträngsbrott i DNA ej kan ske lika effektivt som efter bestrålning med konventionell röntgen och elektronstrålning.

Han initierade olika forskningsprojekt där radionuklider användes i medicinens tjänst och var exempelvis idégivare till Uppsala universitets PET centrum. Med PET-teknik kan man utan operation exempelvis detaljerat studera ämnesomsättning i människokroppen och man kan följa utvalda biomolekyler vägar i kroppen. PET-tekniken har blivit mycket framgångsrik. En annan verksamhetsgren som drivs vidare vid Uppsala universitet är utveckling av substanser för selektiv bindning till tumörceller. Detta för att i behandlingssyfte föra fram celledödande nuklider.

Börje hade ett omfattande internationellt samarbete. Han var rådgivare till så gott som alla stora internationella acceleratorcentra som utvecklats för strålterapi och strålkirurgi. Han var gästforskare vid flera utländska universitet och under ett par år gästforskare vid Institut Laue-Langevin i Grenoble. Han organiserade flera internationella möten, ett aktuellt exempel var det sjunde internationella symposiet om bor-neutronterapi i Zürich 1996.

Han var en flitig deltagare i samhällsdebatten och hade ett stort intresse för att göra vetenskapliga rön kända bredare kretsar. Han skrev tillsammans med undertecknad (SK) två populärvetenskapliga böcker. Boken Mikrokosmos gavs ut 1984 av Studieförlaget i Uppsala och boken Out of Sight - from Quarks to Living Cells gavs ut 1994 av Cambridge University Press.

Börjes insatser har belönats med ett flertal nationella och internationella priser under årens lopp. Här kan nämnas Guldkuggen för den tekniska utvecklingen av gammakniven och det prestigefyllda Fairchild-priset, utdelat i Boston för utvecklingsarbeten inom strålkirurgi.

Strax innan sin bortgång var Börje aktiv med att utveckla en analysmetod för vävnadsprover från patienter. De gäller att med en ny odlingsmetod snabbt och effektivt få fram kunskap om cellers egenskaper. Metoden kan komma att få betydelse inom cancersjukvården. Börjes kollegor i Schweiz och Sverige kommer att arbeta vidare med denna utveckling.

Börje sörjs av fru, två barn med familjer, släkt, vänner och kollegor. Forskarsamhället har med hans bortgång förlorat en unik idégivare och inspiratör vars vetenskapliga insatser kommer att prägla forskning inom många discipliner för lång tid framöver. Börje var en kreativ forskare som genom generositet och vänlighet låtit många ta del av hans idéer och dra fördel av hans arbetsinsatser. För allt detta vill vi uttrycka vår uppskattning och stora tacksamhet.

Från vänner och kollegor vid Uppsala universitet genom professorerna Jörgen Carlsson (Börjes efterträdare) och Sven Kullander

Landstinget Dalarna

söker

SJUKHUSFYSIKER

Ref nr 373/98

Tillsvidareanställning. Heltid

Falu stad

Falun kan erbjuda Dig en naturskön omgivning med goda möjligheter till såväl vinter som sommaraktiviteter. Lugnets friluftsområde, med sport-, simhall och riksskidstadion erbjuder god tillgång till motionsspår i det kringliggande naturskyddsområdet. det geografiska läget medger dagsutflykter med allmänna kommunikationsmedel både till Stockholm och till fjällen. Kulturutbudet är den lilla stadens med undantag för musiklivet som är både varierat och ymnigt.

Bra alternativ för Dig som planerar för eller redan bildat familj.

Tjänsten

Landstingets två sjukhusfysiker är en landstingsövergripande resurs inom nuklearmedicin och diagnostisk radiologi med placering på röntgenavdelningen i Falun. Din nuvarande inriktning inom diagnostiken är mindre viktig, huvudsaken är att Du på sikt är beredd att samarbeta med övrig personal inom bägge disciplinerna. Till en början kommer Dina arbetsinsatser att vara inriktade mot diagnostisk radiologi. Landstinget Dalarna planerar att digitalisera radiologin inom en femårs period.

Kvalifikationer:

Du har grundexamen från fysikerlinjen (eller motsvarande) med 60-80p radiofysik eller är civilingenjör med 60-80p radiofysik.

Du har praktisk erfarenhet från verksamhetsområdet enligt SOSFS 1989.48

Du har lätt för att samarbeta och har god förmåga att på egen hand driva verksamheten framåt

Du har körkort

Tillträde snarast.

Upplysningar: Sjukhusfysiker Hans-Erik Källman (facklig företrädare, SN) tel 023 - 49 26 56, 49 20 00 psök i växeln, hans-erik kallman@ltdalarna.se eller verksamhetschef Rutger Swanberg, tel 023 - 49 28 88 rutger.swanberg@ltdalarna.se

Facklig företrädare CF: Per Gillblom, tel 023 - 49 05 31 per.gillblom@ltdalarna.se

Välkommen med Din ansökan till Falu lasarett, Personalenheten,
791 82 FALUN

SENAST 1999- 02 - 01

SSFF

Svenska Sjukhusfysikerförbundet

Årsmötesprotokoll 1998-11-25

Antal närvarande medlemmar vid årsmötet, som hölls i samband med Läkaresällskapets Riksstämma i Göteborg, var 16 st.

§1 Årsmötets öppnande

Ordförande Lars Gunnar Månsson hälsade alla välkomna och förklarade mötet öppnat.

§2 Årsmötets behöriga utlysande och godkännande av föredragningslista

Årsmötet ansågs behörigen utlyst och föredragningslistan godkändes.

§3 Val av ordförande för årsmötet

Till ordförande för årsmötet valdes Lars Gunnar Månsson.

§4 Val av vice ordförande, sekreterare och två justeringsmän för årsmötet

Till vice ordförande valdes Bertil Axelsson, till sekreterare valdes Birgitta Hansson och till justeringsmän valdes Anne Thilander-Klang och Wolfram Leitz.

§5 Styrelsens verksamhetsberättelse och ekonomisk redogörelse

Årsberättelsen för 1997/1998 godkändes och lades till handlingarna. Förbundets ekonomiska redogörelse för perioden 97-10-31 – 98-11-09 godkändes.

§6 Revisorernas berättelse

Revisorerna Attilio Magi och Berndt Söderborg kunde ej närvara men den avgivna revisionsberättelsen för ovanstående period påvisade inga anmärkningar mot förbundets räkenskaper.

§7 Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen

Årsmötet beviljade styrelsen ansvarsfrihet för det gångna räkenskapsåret.

§8 Fastställande av årsavgift

Beslöts att årsavgiften skulle vara oförändrad, dvs 75 kr, ytterligare ett år.

§9 Val av styrelse

Lars-Gunnar Månsson omvaldes som ordförande för en period av två år. Sven Richter och Hans-Erik Källman omvaldes för en period av två år. Hans-Jerker Lundberg, Birgitta Hansson och Inger-Lena Lamm omvaldes för en ettårsperiod. Allt enligt valberedningens förslag. Styrelsen väljer internt vice ordförande, sekreterare, kassör och redaktör.

§10 Val av två revisorer

Berndt Söderborg omvaldes som revisor och tillika sammankallande. Nyval av Anders Montelius som revisor enligt valberedningens förslag.

§11 Val av valberedning om två ledamöter, varav en sammankallande

Till valberedning omvaldes Bertil Axelsson, sammankallande, och Dimitrios Kalafatidis.

§12 Information om legitimationen

Lars Gunnar Månsson informerade om vad som hänt i legitimationsfrågan och sedan diskuterades förbundets förslag till övergångsbestämmelser. Socialstyrelsen har skickat ut information om legitimationsförfarandet. Kommer att publiceras i Sjukhusfysikern för jul tillsammans med ansökningsblankett. Kostnaden för ansökan är 475 kr.

§13 Övriga frågor

Inga övriga frågor var anmälda.

§14 Årsmötets avslutande

Ordförande Lars Gunnar Månsson förklarade årsmötet avslutat.

Vid protokollet

Birgitta Hansson

Justeras

Anne Thilander-Klang

Wolfram Leitz

Ekonomisk redogörelse för Svenska sjukhusfysikerförbundet **1997-10-31 --1998-11-09**

Behållning 1997-10-31 på :	<u>postgiro</u>	<u>41349,62</u>
	SUMMA	41349,62

Intäkter 1998

Medlemsavgifter	16575,00
Annonser	18375,00
Sektionsbidrag, SN	10000,00
Ränta, postgiro	255,16
Kurs	63950,00
SUMMA	<u>109155,16</u>

Utgifter 1998

Resor mm	44833,70
postgiro	345,00
Kurs	55060,00
diverse	135,00
EFOMP	5147,83
SFfR justering 25 års jubileum	5540,00
SUMMA	<u>111061,53</u>

diff: -1906,37
Tillgångar 39443,25

Skulder

Resor	4000,00
Kontor	300,00
Återbetalningar	1275,00
SUMMA	<u>5575,00</u>

Krav

Extra sektionsbidrag	10000,00
Medlemsavgifter	3675,00
Annonser	2300,00
SUMMA	<u>15975,00</u>

27 personer

Totalt: 49843,25

Uppsala 98-11-11

Sven Richter

ÅRSBERÄTTELSE

FÖR

SVENSKA SJUKHUSFYSIKERFÖRBUNDET

Verksamhetsåret 1997/1998

Styrelsen för Svenska Sjukhusfysikerförbundet får härmed avge följande berättelse för verksamhetsåret 1 nov 1997 - 31 okt 1998.

Förbundet, som ingår som sektion i Sveriges Naturvetareförbund, SN, har under året haft följande styrelse:

Ordförande:	Lars Gunnar Månsson
Vice ordförande:	Inger-Lena Lamm
Sekreterare:	Birgitta Hansson
Kassör:	Sven Richter
Redaktör:	Hans-Jerker Lundberg
Ledamot:	Hans-Erik Källman

Styrelsen har haft tre protokollförda sammanträden och sex telefonkonferenser. Dessutom två extra möten, det ena inför vårt svar på Höskoleverkets remiss i början av maj, det andra i slutet av oktober för att diskutera övergångsbestämmelser. Förbundets vice ordförande Inger-Lena Lamm är 1:e vice ordförande i SN:s styrelse och ordförande i EFOMP:s (European Federation of Organisations for Medical Physics) Education, Training and Professional Committee.

Förbundet har under året in valt 13 nya medlemmar och totala antalet medlemmar vid verksamhetsårets slut är 230. Minskningen sedan föregående år (232 medlemmar) beror på pensionsavgångar samt utträde ur SN. Förbundet har dessutom två hedersmedlemmar.

Förbundets informationsskrift *Sjukhusfysikern* har, sedan nye redaktören tillträtt, utkommit med tre ordinarie nummer och ett temanummer om legitimation. Medlemmarna har dessutom erhållit SN:s tidning *Naturvetaren*.

Legitimation

Temadagar

Årets arbete i förbundet har av naturliga skäl nästan uteslutande ägnats åt den kommande legitimationen och allt vad denna medför. För att informera medlemmarna och skaffa oss kännedom om medlemmarnas syn på legitimationen arrangerade förbundet den 5-7 maj "Temadagar: Legitimation" i samarbete med svensk Förening för Radiofysik. Där deltog inbjudna representanter från Höskoleverket, Socialstyrelsen och Strålskyddsinstitutet.

Temanummer av Sjukhusfysikern

Ett särskilt nummer av *Sjukhusfysikern* ägnades åt legitimation. Där gav P-E Åsard en historik om vägen till legitimation, regeringens proposition om legitimation återgavs i utdrag och förbundets svar till Höskoleverket om målbeskrivning för sjukhusfysikerexamen återgavs i helhet. Dessutom beskrevs sjukhusfysikerutbildningen i ett europeiskt perspektiv samt de förslag som tre arbetsgrupper från förbundet och föreningen gemensamt utarbetat om förkunskapskrav, utbildningsplan samt praktik för den nya utbildningen.

Brevväxling och kontakter med Högskoleverket, Utbildningsdepartementet, Socialstyrelsen och Socialdepartementet

Arbetet med målbeskrivning för och omfattning av den nya sjukhusfysikerexamen har delvis skett i nära samarbete med Svensk Förening för Radiofysik. Under våren 1998 uppvaktades handläggande tjänsteman på Högskoleverket (HSV) för en första genomgång av förbundets och föreningens syn på innehåll och omfattning av den nya sjukhusfysikerexamen. Våra synpunkter framfördes dessutom skriftligt till HSV i april 1998 och senare – sedan HSV:s förslag till målbeskrivning kommit på remiss – i maj 1998. Ursprungligen argumenterade vi för en 200 p. – utbildning med praktikdel *eller* en 180 p. – utbildning med efterföljande ettårig organiserad praktik och formulerade en relativt precis målbeskrivning. I HSV:s remissutskick om målbeskrivning och utbildningens omfattning fanns dock mycket få av våra önskemål med och målbeskrivningen var mycket allmänt formulerad. Vårt remissvar koncentrerades därför på argumentation för en längre utbildning än dagens 160 p. – utbildning i radiofysik och vi avstod från att till HSV framföra önskemål om specifik praktik. Vår korrespondens med HSV så långt har publicerats i Sjukhusfysikern nr. 2 och 3, 1998.

HSV:s förslag till målbeskrivning publicerades i slutet av maj och innehöll – något överraskande – två alternativa förslag till målbeskrivning, båda med specificerad klinisk praktik. HSV:s första förslag innehöll en 160 p. - utbildning ("minst") med efterföljande landstingsorganiserad inskolning av sjukhusfysiker, verkets andra förslag omfattade "minst 180 p. inklusive ett halvt års yrkesverksamhet". Efter kontakter med Landstingsförbundet stod det klart att HSV:s första förslag inte skulle kunna genomföras inom överskådlig tid. Dessutom tog detta förslag inte hänsyn till regeringspropositionens krav att examen skulle utgöra enda kriterium för legitimation. I dagens ekonomiska situation, och med hänsyn till den tidsram som står till förfogande för att finna en acceptabel lösning på innehållet i sjukhusfysikerexamen, bedömde förbundet att HSV:s andra förslag var den enda möjligheten till en generell och bred sjukhusfysikerutbildning. I förbundets svar till Utbildningsdepartementet på denna remiss föreslog vi därför att (citater):

- omfattningen för sjukhusfysikerexamen anges till "minst 180 poäng"
- Högskoleverkets *andra* förslag till målbeskrivning genomförs med den ändringen att "inklusive ett halvt års yrkesverksamhet" ersätts med "inklusive verksamhetsrelaterade praktiska moment inom utbildningens ram motsvarande 20 poäng".
- dessa praktiska moment bör handledas av legitimerade sjukhusfysiker med egen erfarenhet av praktiskt sjukhusfysikarbete. Universiteten och sjukvårdshuvudmännen måste utveckla sitt samarbete så att de ekonomiska förutsättningarna för dessa praktiska moment ges till de enskilda sjukhusfysikavdelningarna (slut citat).

Svaret har i sin helhet publicerats i Sjukhusfysikern nr. 4, 1998.

Parallellt med kontakterna med Utbildningsdepartementet och HSV har förbundet haft kontakter med handläggare på Socialdepartementet och Socialstyrelsen om vilka utbildningar som kan förekomma för redan yrkesverksamma sjukhusfysiker och om vår syn på övergångsbestämmelser för personer med den "gamla" utbildningen.

Förbundets ordförande deltog i ett informationsmöte på Socialdepartementet i september om arbetet med förordningstexten för legitimationen och om övergångsbestämmelser. Förbundet har brevlades till Socialdepartementet redogjort för förekommande utbildningar för idag yrkesverksamma sjukhusfysiker (Sjukhusfysikern nr. 4, 1998).

Vi har också i brev till Socialdepartementet – med kopior till handläggare på Socialstyrelsen – givit vår syn på hur arbetet med övergångsbestämmelser bör hanteras. Övergångsbestämmelser skall enligt lagen om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område (1998:531) gälla fram till år 2008. För att underlätta hanteringen av legitimationen för sjukhusfysiker föreslår förbundet att personer som kan komma i fråga för – alternativt vara intresserade av – legitimation till sjukhusfysiker kategoriseras i tre grupper, I - III. Personer som uppfyller kraven i grupp I kan enligt förbundets uppfattning legitimeras automatiskt efter ansökan, medan personer i grupp III enligt förbundets uppfattning inte bör legitimeras. Förbundet föreslår att en referensgrupp granskar och bedömer alla som ingår i grupp II A – D. I referensgruppen bör minst en deltagare från förbundet ingå. Vi bedömer således att fler än de som uppfyller kraven för grupp I bör få legitimation, men först efter en individuell bedömning.

Grupp I består av personer som har fullgjort all utbildning och innehar anställning som sjukhusfysiker. Grupp III består av personer som varken fullgjort grundutbildning eller utbildning i radiofysik och som heller ej arbetar som sjukhusfysiker. I grupperna IIA – IID bör de sökande provas individuellt. Grupperna innefattar de som får sin akademiska examen enligt den "gamla" utbildningen under 1999 eller senare (IIA), de som avslutat sina studier 1998 eller tidigare men ej arbetar som sjukhusfysiker (IIB), de som är anställda som sjukhusfysiker men saknar fullgjord teoretisk kompetens (grundutbildning och/eller radiofysikutbildning) (IIC), samt de som ej är anställda som sjukhusfysiker vid ansökningstillfället men i övrigt uppfyller kraven enligt grupp I (IID).

Remisser

Förutom de remisser som har anknytning till legitimationen har förbundet besvarat en remiss från Strålskyddsinstitutet om nya föreskrifter om dosgränser vid verksamhet med joniserande strålning. Svaret publicerades i *Sjukhusfysikern* nr 4 1998.

Lönestatistik

Förbundet har med hjälp av SN kunnat presentera sin egen lönestatistik avseende 1997 års löneläge. Denna återfinns i *Sjukhusfysikern* nr 4 1998.

EFOMP

EFOMP har under det gångna året ägnat stor uppmärksamhet åt det nya patientdirektivet "Council Directive 97/43/Euratom of 30 June 1997 on health protection of individuals against the dangers of ionising radiation in relation to medical exposure, and repealing Directive 84/466/Euratom". Direktivet skall vara implementerat av medlemsstaterna före 13 maj 2000. Under hösten 1997 började därför arbetet med att ta fram "Guidelines For National Member Organisations of EFOMP on implementation of the European Union Directive 97/43/Euratom of 30 June 1997". Dessa rekommendationer sändes ut till alla EFOMPs medlemsorganisationer under våren 1998.

Det nya direktivet har spelat en stor roll i samband med överläggningarna kring innehållet i den under året beslutade sjukhusfysikerlegitimationen. (Sjukhusfysikerförbundet har fortlöpande försett berörda myndigheter med information både om det nya patientdirektivet och om situationen ute i Europa beträffande kompetenskrav och legitimation för sjukhusfysiker.)

Direktivet talar om en "Medical Physics Expert", MPE, på svenska översatt till sjukhusfysiker, med krav på både teoretisk och praktisk utbildning, som skall ha kunskaper och erfarenheter att både agera och ge råd. EFOMP anser, att kompetenskraven för en MPE bör svara mot kompetensnivå fyra, endast i undantagsfall nivå tre. Kompetensnivå tre svarar mot den nivå EFOMP rekommenderar för nationell registrering av sjukhusfysiker, "Qualified Medical Physicist"; totalt ungefär sju års utbildning, bestående av både akademiska studier och handledd praktik. Nivå fyra, MPE, innebär ytterligare 3-5 års erfarenhet och "specialistutbildning". (Idag har nio länder nationella register för sjukhusfysiker enligt EFOMPs rekommendationer.)

Vid det senaste EFOMP Council Meeting, 11 oktober 1998 i Brügge, Belgien, togs beslutet att omarbeta ovannämnda Guidelines till ett officiellt EFOMP policy dokument. EFOMPs policy dokument, och övrig information av intresse såsom dessa Guidelines, finns att tillgå på EFOMP hemsida <http://www.efomp.org>. EFOMPs policydokument publiceras också i tidskriften Physica Medica.

EFOMP har under året fortsatt sitt samarbete med European Congress of Radiology. Antalet fysiker som arbetar inom området diagnostisk radiologi ökar, även om de flesta europeiska länder ligger långt efter Sverige inom detta område. Speciella EFOMP kongresser äger rum vart tredje år, och nästa EFOMP kongress organiseras i början av september 1999 i Patras, Grekland. På utbildningssidan har EFOMPs samarbete med European Scientific Institute, ESI, resulterat i den första kursen i november 1998. Samarbetet går under beteckningen ESMP, European School of Medical Physics. Denna första kurs består av tre enveckas moduler, och börjar med en veckas radioterapi "Conformal Radiotherapy". De följande två veckorna ägnas åt "Basics for Medical Imaging", en vecka "Detectors" och en vecka "Methods".

Övrigt

Medlemmarna uppmanas att meddela sin nya adress vid flytt. Under året har ett antal utskick om vakanta tjänster skett och ett antal av breven har kommit i retur till avsändaren p.g.a. att adressaten bytt adress. Missa inte chansen till ett nytt jobb pga utebliven adressändring!

Bidrag till Sjukhusfysikern

Styrelsen vill som vanligt uppmana medlemmarna att utnyttja *Sjukhusfysikern*, som nu fått ny redaktör, som debattforum. Skriv t.ex. gärna en kortfattad beskrivning om er avdelnings organisation, hur man tolkar förlängd semester hos er eller varför inte en rolig historia?

Birgitta Hansson
Inger-Lena Lamm
Lars Gunnar Månsson

Hans-Erik Källman
Hans-Jerker Lundberg
Sven Richter

Behörighetsenheten
Leif Gudmundson
tel 46-8-783 30 12
fax 46-8-783 34 20

NYA LEGITIMATIONSYRKEN - INFORMATION FRÅN SOCIALSTYRELSEN

Bakgrund

Ny lagstiftning om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område träder i kraft den 1 januari 1999. Lagen innebär bl a att fyra nya yrkesgrupper - apotekare, arbetsterapeuter, receptarier och sjukhusfysiker - kommer att omfattas av bestämmelser om *legitimation*. Därutöver övervägs f n en förändrad reglering av sjuksköterskor med inriktning mot diagnostisk radiologi (röntgensjuksköterskor). Dessa grupper kommer att kunna erhålla kompetensbevis från Socialstyrelsen.

I den nya lagen finns också bestämmelser om *skyddad yrkestitel* för den som är verksam inom hälso- och sjukvården som audionom, biomedicinsk analytiker, dietist eller ortopedingenjör. Detta innebär bl a att även privat verkssamma yrkesutövare ställs under Socialstyrelsens tillsyn. Dessa yrkesgrupper omfattas dock inte av legitimationsbestämmelser och kan inte erhålla något kompetensbevis från Socialstyrelsen. Även sjuksköterskor med vidareutbildning inom olika områden kommer att få en ny reglering i form av skyddad specialist-beteckning. Inte heller dessa yrkesutövare behöver något kompetensbevis från Socialstyrelsen.

Den nya lagstiftningen återfinns i Svensk Författningssamling (SFS) under beteckningarna 1998:531 respektive 1998:532 (införandebestämmelser). Socialstyrelsen vill påpeka att alla frågor om den nya lagstiftningen ännu inte kan besvaras eftersom ytterligare och mer detaljerade bestämmelser återstår att utarbeta. Detta arbete bedrivs i Regeringskansliet och kommer att utmynna i en förordning som regeringen kommer att besluta mot slutet av innevarande år.

Trots att många frågor återstår att besvara vill Socialstyrelsen ge vissa praktiska anvisningar om det formella förfarandet efter årsskiftet i syfte att underlätta hanteringen av ett stort antal yrkesutövares ansökningar om legitimation, förmodligen fler än tiotusen ärenden under övergångsfasen.

Formkrav för ansökan

Ansökan om legitimation inges till Socialstyrelsen på särskild blankett med inbetalningskort som avskiljs för inbetalning över postgirot. Avgiften är f n 475 kronor och erlagd avgift är en förutsättning för att Socialstyrelsen skall kunna behandla ärendet. På blanketten kommer att anges vilka handlingar som skall bifogas ansökan, dvs. bestyrkt kopia av examensbevis samt personbevis. Socialstyrelsen kommer att framställa blanketten så att den kan distribueras i god tid före kommande årsskifte. Ansökningarna kommer dock inte att registreras och behandlas förrän efter den 1 januari 1999. Det finns därför ingen anledning att ansöka före ikraftträdandet av den nya lagstiftningen.

Socialstyrelsen hoppas på förståelse för att handläggningstiden för ett så stort antal ärenden under begränsad tid svårligen kan förutses. Fullständiga ansökningshandlingar från de sökande yrkesutövarna kommer naturligtvis att underlätta och påskynda hanteringen. Det bör också påpekas att även om handläggningstiden riskerar att bli utdragen blir dateringen av legitimationsbevisets giltighetstid tillbakaverkande, i princip till den dag en fullständig ansökan kommer in till Socialstyrelsen. En ofullständig ansökan leder naturligtvis till längre handläggningstid.

Som grund för legitimation som apotekare, arbetsterapeut och receptarie kommer redan befintliga yrkesexamina att ligga. Sjukhusfysikerexamen är emellertid en ny yrkesexamen som ännu ingen avlagt. Regeringen kommer därför att meddela föreskrifter om vilka äldre utbildningar sjukhusfysiker skall kunna åberopa som grund för legitimation under en övergångstid intill utgången av år 2008.

En annan övergångsbestämmelse ger de nya legitimationsgrupperna rätt att använda den skyddade yrkestiteln, dvs. apotekare, arbetsterapeut, receptarie respektive sjukhusfysiker även utan att ha erhållit legitimation för yrket intill utgången av 1999.

Även de yrkesgrupper som får skyddad yrkestitel utan att erhålla legitimation när de är verksamma på hälso- och sjukvårdens område blir föremål för regeringens föreskrifter i fråga om äldre utbildningar. Detta arbete pågår i regeringskansliet för närvarande.

Behörighetsenheten
Leif Gudmundson
tel 46-8-783 30 12
fax 46-8-783 34 20
e-post leif.gudmundson@sos.se

NY LAGSTIFTNING OM HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSPERSONALENS YRKESBEHÖRIGHET

Inledning

Den 1 januari 1999 träder lagen (1998:531) om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område i kraft. Lagen innehåller bl a bestämmelser om legitimation, ensamrätt till yrke, skyddad yrkestitel och skyddad specialistbeteckning för ett antal vårdyrken som redan tidigare omfattats av lagstiftning men som nu får en något förändrad reglering. Därutöver tillkommer ett antal yrken som får legitimation och ytterligare några yrken som får skyddad yrkestitel utan att ha legitimation. Hela behörighetssystemet blir därmed svårare att överblicka. Denna promemoria har därför utarbetats i syfte att förtydliga de olika nivåer av rättsligt reglerade yrken och de övriga rättsverkningar som följer av den nya lagen.

Promemorian är avsedd att vara en lätt tillgänglig information som beskriver systemets formella utformning. Den som är i behov av fördjupad och mer detaljerad information hänvisas dels till lagen (1998:531) om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område, dels till lagens förarbeten, dvs. regeringens proposition 1997/98:109 samt socialutskottets betänkande 1997/1998:SoU22.

Bakgrund

Legitimationen utgör sedan lång tid det mest framträdande beviset på en yrkesutövares kompetens inom hälso- och sjukvården. I flera fall är legitimationen en förutsättning för annan behörighet såsom exempelvis ensamrätt att utöva yrket och rätt till yrkestitel. Legitimationen är ett uttryck för att en yrkesutövare står under samhällets tillsyn och har godkänts för yrkesverksamhet inom det område legitimationen avser. Den främsta betydelsen ligger i samhällets möjlighet att på ett märkbart och tydligt sätt - genom indragning av legitimationen - reagera när en legitimerad yrkesutövare allvarligt missköter sig.

Om samhället skulle avstå från att lägga in vissa kvalitetskrav på yrkesverksamheten skulle behörighetsregleringen kunna komma att urholkas

och mera bli fråga om en registrering av olika hälso- och sjukvårdande verksamheter eller yrkesgrupper. En sådan reglering kan knappast vara motiverad för att upprätthålla en god patientsäkerhet.

Legitimationens huvudfunktion är att vara en garanti för att personalen har en viss kunskapsnivå och vissa personliga egenskaper samt utgöra en varudeklaration för personalens kvalifikationer. Rätten till legitimation förbehålls sådana grupper av yrkesutövare som har en självständig yrkesfunktion med kvalificerade arbetsuppgifter och ett särskilt ansvar för patienternas säkerhet i vården och som i inte oväsentlig utsträckning vänder sig direkt till allmänheten, t ex i egenskap av fria yrkesutövare. Dessa principer bildar grundval för såväl gällande lagstiftning som den nya reglering som införs vid årsskiftet 1998/99.

Reglering på fyra nivåer

För några yrken är legitimationen ett villkor för att få utöva yrket och att använda yrkestiteln. Legitimationen ger dessutom en ensamrätt för yrkesutövaren att för allmänheten ange att han eller hon är legitimerad. Med den nya lagen införs - som ett komplement till legitimationen - en ordning med skyddade yrkestitlar för vissa yrkeskategorier som inte omfattas av bestämmelserna om legitimation. Därmed kommer ifrågavarande yrkesgrupper att bli reglerade med olika styrka på fyra skilda nivåer. Detta motiverar en förtydligande beskrivning.

1. Ensamrätt till yrke

Ensamrätt till yrke tillkommer i gällande lagstiftning *barnmorska, läkare och tandläkare* i kraft av legitimation eller särskilt förordnande. Med den nya lagen förs även *apotekare* och *receptarier* till denna kategori. Eftersom ensamrätten utgör den mest ingripande rättsverkan av legitimationen inbegriper den naturligtvis även de övriga nivåerna (skyddad yrkestitel och skyddad yrkesbeteckning). Det kan dock noteras att den som obehörigen inkräktar på ensamrätten träffas av särskild straffsanktion endast i fråga om tandläkaryrket. Det finns dock andra straffbestämmelser som kan bli tillämpliga för övriga yrken i denna kategori.

2. Skyddad yrkestitel i kraft av legitimation

Till denna kategori förs - utöver de ovan nämnda - *arbetsterapeuter, logopeder, psykologer, psykoterapeuter, sjukgymnaster, sjukhusfysiker, sjuksköterskor* och *tandhygienister*. Man får således inte kalla sig psykolog etc om man inte har legitimation som psykolog (eller genomgår

föreskriven praktisk tjänstgöring). Detta är en skärpt reglering för samtliga här uppräknade yrkesgrupper, utom psykologer och psykoterapeuter som redan tidigare åtnjöt detta skydd. Den som bryter mot ensamrätten till yrkestitel kan träffas av straffsanktion (böter).

3. Skyddad yrkesbeteckning i kraft av legitimation

Samtliga legitimationsyrken är kopplade till ett skydd för yrkesbeteckningen, dvs. yrkestiteln i kombination med uttrycket legitimerad, men i fråga om *kiropraktor*, *naprapat* och *optiker* är skyddet begränsat till yrkesbeteckningen. Det är med andra ord fullt möjligt att kalla sig optiker (men inte legitimerad optiker) även om man inte har legitimation som optiker. Det är visserligen inte tillrådligt men ett sådant handlande kommer inte i konflikt med ifrågavarande lagstiftning. Skyddet för yrkesbeteckningen är likaledes kopplat till straffsanktion (böter).

4. Skyddad yrkestitel i kraft av viss yrkesexamen

Detta är en ny ordning som införs som ett komplement till legitimationen vid årsskiftet och omfattar yrkesgrupperna *audionom*, *biomedicinsk analytiker*, *dietist* och *ortopedingenjör* när de är verksamma på hälso- och sjukvårdens område. Förbudet innebär att den som inte avlagt viss i lagen preciserad högskoleexamen har inte rätt att använda en titel som kan förväxlas med en skyddad yrkestitel i nämnda fyra fall. Yrkestiteln kommer därmed att utgöra en form av varudeklaration gentemot patienterna. Bestämmelsen är straffsanktionerad (böter).

Skyddet för yrkestiteln innefattar inte någon exklusiv rätt att utöva yrket, utan endast en ensamrätt till de yrkestitlar som omfattas av den nya ordningen. Detta innebär vidare att de yrkesutövare som erhåller ensamrätt till en yrkestitel räknas som hälso- och sjukvårdspersonal om de i sin verksamhet på hälso- och sjukvårdens område använder en skyddad yrkestitel. De ställs därmed under samhällets tillsyn. Personer som biträder en yrkesverksam med skyddad yrkestitel räknas däremot inte härigenom automatiskt som hälso- och sjukvårdspersonal, såsom fallet är när någon biträder en legitimerad yrkesutövare.

Genom att yrkesutövarna räknas som hälso- och sjukvårdspersonal när de använder den skyddade yrkestiteln ställs de, som nyss påpekats, under samhällets tillsyn. De kan därmed bli föremål för de disciplinära påföljderna erinran och varning. Dessa disciplinära möjligheter har ansetts tillräckliga. Någon möjlighet att ta ifrån en misskötsam yrkesutövare rätten att använda en skyddad yrkestitel införs inte i den nya lagen. Det bör understrykas att

skyddet för yrkestitlar, oavsett om det föreligger i kraft av legitimation eller av en viss yrkesexamen, endast gäller verksamhet inom hälso- och sjukvården, inte inom privatlivet eller i sammanhang utan anknytning till hälso- och sjukvård.

Den nya ordningens övriga rättsverkningar

a) Journalföringsplikten är en viktig fråga inom vården. Skyldighet att föra patientjournal åvilar inte all hälso- och sjukvårdspersonal. Sådan skyldighet gäller för yrkesutövare med legitimation eller särskilt förordnande att utöva visst yrke, den som utan att ha legitimation utför arbetsuppgifter som annars skall utföras av logoped, psykolog eller psykoterapeut inom den allmänna hälso- och sjukvården eller sådana arbetsuppgifter inom den enskilda hälso- och sjukvården som biträde åt legitimerad yrkesutövare samt den som är verksam som arbetsterapeut, kurator eller sjukhusfysiker i den allmänna hälso- och sjukvården.

b) En annan viktig fråga är vilka yrkesutövare som bör åläggas en skyldighet att rapportera skador och skaderisker (tidigare benämnt Lex Maria). Sedan den 1 januari 1997 gäller bestämmelsen i åliggandelagen (7a §) att den som tillhör hälso- och sjukvårdspersonalen är skyldig att rapportera till vårdgivaren om en patient i samband med vård, behandling eller undersökning drabbats av eller utsatts för risk att drabbas av allvarlig skada eller sjukdom. Bestämmelsen är ett komplement till 5 § i nya tillsynslagen som anger att sådana incidenter skall anmälas av vårdgivaren till Socialstyrelsen. Bestämmelserna gäller oberoende av i vilken driftform vården ges.

c) När en skada inträffat inom hälso- och sjukvården är det för den drabbade i regel av stor betydelse om vårdgivaren tecknat en patientförsäkring. Enligt den nya patientskadelagen, som trädde i kraft den 1 januari 1997, är både offentliga och privata vårdgivare skyldiga att ha en patientförsäkring, under förutsättning att det är fråga om hälso- och sjukvårdande verksamhet som bedrivs av personal som omfattas av åliggandelagen.

d) Mervärdesskatten är en annan för yrkesutövare och patienter väsentlig fråga. De yrkesutövare som nu särskilt berörs är de som arbetar enskilt och som inte är legitimerade eller biträder någon som är legitimerad.

Hur kommer de yrkesgrupper som får skyddad yrkestitel utan att ha legitimation (audionom, biomedicinsk analytiker, dietist och ortopedingenjör) att förhålla sig till ovan nämnda fyra skyldighetstyper ?

Statsmakterna har gjort olika bedömningar beroende på skyldighetstyp enligt följande.

I fråga om journalföringsplikt har man valt att tills vidare inte göra åtskillnad på denna punkt mellan de fyra yrkesgrupperna och skyldighet att föra journal kommer inte att åvila någon av dessa grupper. Som en konsekvens av att den nya ordningen med skyddade yrkestitlar kommer att innebära en utvidgning av begreppet hälso- och sjukvårdspersonal får de nya grupperna skyldighet att rapportera skador och skaderisker (Lex Maria) liksom skyldighet att teckna patientförsäkring. Däremot befrias dessa grupper inte från skatteplikt enligt mervärdesskattelagen på grund av befarade gränsdragningsproblem. Likartade motiv - kan avslutningsvis framhållas - gör sig gällande i fråga om apotekare och receptarier, som inte heller befrias från skyldigheten att erlagga mervärdesskatt.

Hälso- och sjukvårdsavdelningen
Behörighets- och utbildningsenheten

Till Dig som ansöker
om legitimation som sjukhusfysiker

Information om hur Du ansöker om legitimation som sjukhusfysiker

Från och med den 1 januari 1999 omfattas sjukhusfysikerna av bestämmelserna om legitimation. Enligt lagen (1998:531) om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område berättigar en ny yrkesexamen – sjukhusfysikerexamen – till legitimation som sjukhusfysiker. Andra akademiska examina med fullgjord grundutbildning i radiofysik i kombination med yrkeserfarenhet som sjukhusfysiker gäller även som grund för legitimation fram till utgången av år 2008.

Du som har denna utbildning och yrkeserfarenhet kan efter den 1 januari 1999 ansöka om legitimation hos Socialstyrelsen. Särskild blankett (SOSB 45663), bifogad denna information, skall användas.

För att utöva yrke som sjukhusfysiker på hälso- och sjukvårdens område krävs från och med år 2000 legitimation. Du måste därför ansöka om legitimation före utgången av år 1999.

Ansökan måste vara komplett för att Socialstyrelsen skall kunna utfärda legitimationen, dvs. alla handlingar (se nedan) måste skickas in samtidigt. Ofullständig ansökan leder till förlängd handläggningstid.

Följande handlingar skall sändas in

- fullständigt ifylld ansökningsblankett
- bestyrkta kopior av komplett examensbevis inklusive bevis från utbildning i radiofysik
- bestyrkta kopior av intyg från de anställningar som sjukhusfysiker som åberopas (originalhandlingar återsänds inte)
- aktuellt personbevis för yrkeslegitimation (får inte vara av äldre datum än tre månader)
- legitimationsavgift, för närvarande 475 kronor (betalas in på postgirokonto 95 39 10 – 7)

Även avgiften skall ha kommit in på postgirokontot för att ansökan skall anses komplett.

Samtliga kopiesidor av examensbeviset/n måste vara bestyrkta av en annan person. Utöver namnteckning krävs namnförtydligande, adress och telefonnummer.

Använd helst det förtryckta inbetalningskortet på den nedre delen av blanketten när Du betalar in avgiften. Om Du använder annat inbetalningskort måste Du ange att beloppet avser ansökan om legitimation som sjukhusfysiker. Ditt namn och personnummer skall tydligt anges.

Legitimationen dateras och gäller från och med den dag Socialstyrelsen tagit emot en komplett ansökan.

Legitimationsbeviset är en originalhandling som Socialstyrelsen utfärdar endast en gång.

Ansökningshandlingarna sänds till Socialstyrelsen, Behörighets- och utbildningsenheten, 106 30 Stockholm. Postgirokonto är 95 39 10-7. Eventuella frågor kan ställas till BU-enheten, tel. 08-783 30 00.

Information om behörighets- och legitimationsfrågor finns på Socialstyrelsens hemsida på Internet, adress <http://www.sos.se>. Tillsammans med legitimationsbeviset sänder vi också viss skriftlig information till Dig.

SF 01003

Avgift

Enligt 11 § avgiftsförordningen (1992:191) skall sökanden ha betalt en avgift innan ansökan handläggs. Avgiften för legitimation som sjukhusfysiker är 475 kronor. Avgiften betalas in till Socialstyrelsen, postgirokonto 95 39 10-7.

Av inbetalningskortet måste framgå sökandens namn och personnummer samt att avgiften gäller ansökan om legitimation som sjukhusfysiker.

Till ansökan skall bifogas:

- 1) Bestyrkta kopior av examensbevis inklusive bevis från utbildning i radiofysik.
- 2) Personbevis (ej äldre än tre månader).
- 3) Bestyrkta kopior av intyg från anställningar som sjukhusfysiker.

ANSÖKAN**om legitimation som sjukhusfysiker**

Datum

1999-01-15

Insänds till

Socialstyrelsen
Behörighets- och
utbildningsenheten
106 30 STOCKHOLM

Var god texta

Personuppgifter	Efternamn, samtliga förnamn (stryk under tilltalsnamnet) SVENSSON, KARA SVEA		Personnummer 501224-6644	
	Bostadsadress: Utdelningsadress SVEAVÄGEN 18		Postnummer 22222	Ortnamn LUND
	Kön ☐ M ☒ K	Telefon, arbetet 046-111111	bostaden 046-222222	Medborgarskap (om ej svenskt) —
Examina	Utbildning: (examensbenämning) FOLKAND-EXAMEN		längd/poäng 120 p	examensår 1973
	Utbildning i radiofysik GRUNDUTBILDNING ÅR 1975		längd/poäng 60 p	Utbildningsland (om ej Sverige) —
	Högskolans namn: LUNDS UNIVERSITET			
	Senare examina DOKTORSEXAMEN I RADIOFYSIK ÅR 1980			
Anställningar	Anställning som sjukhusfysiker sammanlagt		antal år 19	mån 5
	Nuvarande anställning: benämning arbetsplats sedan år SJUKHUSFYSIKER RADIOFYSIK UNIVERSITETSSJUKHUS LUND 1980			
Övriga upplysningar	Se baksidan ☐			
Underskrift	Svea Svensson		SoS ant.	Legitimationsdatum

Blankettutgivare

Postadress

Telefon

Postgiro

Socialstyrelsen

106 30 STOCKHOLM

08 - 783 30 00

95 39 10-7

POSTGIROT SVERIGE

INBETALNING/GIRERING B

Kod 1

Meddelande till betalningsmottagaren kan inte lämnas på baksidan.

SF01003

Ansökan om legitimation som sjukhusfysiker

Namn

SVEA SVENSSON

Personnummer

501224-6644

Till postgirokonto

95 39 10 - 7

Betalningsmottagare (endast namn)

Socialstyrelsen**Behörighets- och
utbildningsenheten**

Avsändare (namn och postadress)

SVEA SVENSSON

SVEAVÄGEN 18

22222 LUND

Svenska kronor

öre

475.00

Från postgiro-/personkonto (vid girering)

2539107#06R

Svenska sjukhusfysikerförbundet

Sektion inom Sveriges Naturvetareförbund

Medlem i EFOMP –

European Federation of Organisations for Medical Physics

Göteborg 1998-11-25

Socialdepartementet

Juridiska kansliet

Att: Anna Åkerrén

Hälso – och sjukvårdsenheten

Att: Jonas Widell

103 33 STOCKHOLM

Angående förordning om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område (delningslista utsänd 1998-11-13): Sjukhusfysiker.

Sjukhusfysikerna är en av de grupper som omfattas av de nya bestämmelserna om legitimation. Denna legitimation är enligt lagen (1998:531) om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område knuten till den nya sjukhusfysikerexamen som skall inrättas. Svenska sjukhusfysikerförbundet (SSFF) har i brev 1998-09-23 besvarat frågor om vilka utbildningar som kan förekomma för redan yrkesverksamma sjukhusfysiker.

Angående 3. Kap, 6 §: Sjukhusfysiker

I förslaget anges att äldre akademiska examina med fullgjord grundutbildning i radiofysik skall anses likvärdig med den nya sjukhusfysikerexamen fram till 31 december 2008. Denna nya examen krävs för legitimation som sjukhusfysiker. På förslag från Utbildningsdepartementet kommer denna examen att omfatta 180 poäng (att jämföras med dagens radiofysikutbildning på 160 poäng). Skälen för denna utökning är att utbildningen skall utgöra en direkt yrkesutbildning inom hälso- och sjukvårdens område. Utbildningsmålen innehåller därför bl.a. praktiska färdigheter som inte ingår i dagens radiofysikutbildning. Detta betyder strängt taget att det inte existerar några äldre akademiska examina som är likvärdiga med sjukhusfysikerexamen. I huvudsak skiljer sig utbildningarna åt vad gäller de praktiska/kliniska färdigheterna för yrket.

Av dessa skäl föreslår Svenska sjukhusfysikerförbundet (SSFF) att endast personer som uppfyller nedan angivna krav utan individuell prövning skall kunna erhålla legitimation som sjukhusfysiker:

- fullgjord akademisk grundutbildning *och*
- fullgjorda radiofysikstudier enligt vad som gällde vid den tidpunkt då studierna bedrevs (60 eller 80 p) *och*
- anställning som sjukhusfysiker vid ansökningstillfället.

I brev daterat 1998-11-10 har SSFF föreslagit att personer som kan komma i fråga för – alternativt vara intresserade av – legitimation till sjukhusfysiker kategoriseras i tre grupper, I - III. Ovanstående kompetensbeskrivning avser grupp I i denna kategoriindelning. SSFF föreslår att Socialstyrelsen bildar en referensgrupp som granskar och bedömer alla som ingår i nedanstående grupp II A – D. I referensgruppen bör minst en deltagare från SSFF ingå. Vi bedömer således att fler än de som uppfyller kraven för grupp I bör få legitimation, men först efter en individuell bedömning.

Grupp II A:

De som påbörjat sina studier innan den nya utbildningen (med efterföljande sjukhusfysikerexamen) etablerats och som *kommer att få sin akademiska examen under 1999 eller senare*. Denna grupp bör rimligen få legitimation, men bör granskas individuellt, eftersom parallellutbildning till den nya sjukhusfysikerexamen kan förekomma.

Grupp II B:

De som *avslutat sina radiofysikstudier tidigare än 1999*, dvs fått sin akademiska grundexamen 1998 eller tidigare, *men ej arbetat som sjukhusfysiker*.

Grupp II C:

De som vid ansökningstillfället är anställda som sjukhusfysiker, men saknar fullgjord teoretisk kompetens, dvs. antingen ej fullgjord akademisk grundutbildning och/eller radiofysikutbildning.

Grupp II D:

De som uppfyller kraven enligt grupp I, men ej är anställda som sjukhusfysiker vid ansökningstillfället.

SSFF anser att personer i nedanstående grupp inte bör komma ifråga för legitimation:

Grupp III:

Personer som

- ej fullgjort sin akademiska grundutbildning *och*
- ej fullgjort sina radiofysikstudier (60 eller 80 p, se ovan) *och*
- ej arbetat som sjukhusfysiker.

Svenska sjukhusfysikerförbundet är angeläget om medverkan i den nödvändiga bedömningen av personer som kan anses tillhöra någon av grupperna IIA – IID ovan. Vi medverkar givetvis också gärna i arbetet med att fastställa tydliga kriterier för erhållande av legitimation för dessa grupper.

För Svenska sjukhusfysikerförbundet

Lars Gunnar Månsson
Ordförande

Cheffysiker, fil. dr.
Medicinsk fysik och teknik
MFT/Diagnostik
Sahlgrenska Universitetssjukhuset
413 45 GÖTEBORG

Inger-Lena Lamm
Vice ordförande

Sjukhusfysiker, tekn. dr
Radiofysik
Universitetssjukhuset i Lund
221 85 LUND

1998-11-20

Utbildningsdepartementet

Universitets- och högskoleenheten

Komplettering av högskoleförordningens examensbilaga

Denna PM har tagits fram inom Utbildningsdepartementet som underlag för diskussioner om införandet av ytterliga yrkesexamina i högskoleförordningens bilaga om examina (examensordningen).

Allmänt om yrkesexamina

Den reformering av högskolan som skedde 1993 (prop. 1992/93:1 Universitet och högskolor - frihet för kvalitet) innebar bl.a. att de tidigare centralt beslutade utbildningslinjerna avskaffades och ersattes av en s.k. examensordning, som är en bilaga till högskoleförordningen och anger vilka examina som högskolorna får utfärda. Avsikten med examensordningen var att inrikta statens styrning av högskolan på resultaten av utbildningsverksamheten i kvantitativ och kvalitativ mening och att ge information om studiernas omfattning och nivå. Högskolorna skulle själva precisera utbildningarnas närmare innehåll och uppläggning.

Till varje examen anges de krav som skall uppfyllas av den som avlägger examen, en s.k. målbeskrivning. Därmed blir dessa vägledande för uppläggningsen av respektive utbildning.

Det infördes två slag av examina. Den ena gruppen är de generella examina (magisterexamen, kandidatexamen, högskoleexamen), för vilka målbeskrivningarna mer speglar nivån på de ämnen som ingår i examen, men där det ankommer på studenten att fritt välja ämnen. De generella examina kan vara inriktade mot vissa ämnen eller i vissa fall yrken, exempelvis konservator, journalist, ekonom etc.

Den andra gruppen examina är yrkesexamina och för dessa syftar målbeskrivningarna att spegla de krav som yrkeslivet ställer på kunskaper och färdigheter.

Målbeskrivningarna för yrkesexamina förutsattes variera i detaljeringsgrad beroende på vilken verksamhet utbildningen förbereder för. För de utbildningar som direkt förbereder för yrken där legitimationskrav eller liknande krav gäller, förutsattes i propositionen mer preciserade examensvillkor. Yrkesexamina kan också i examensbeviset få en generell examensbenämning om kraven är så uppställda och studenten så önskar.

Målbeskrivningarna skulle vara utformade så att de utgör grund för utvärderingar.

I 1995 års budgetproposition (1994/95:100, bil.9) betonar regeringen att den svenska högskolan skall erbjuda utbildning av hög och likvärdig kvalitet vid universitet och högskolor i alla delar av landet och att den statliga examensrätten skall garantera att en examen är lika mycket värd oavsett var den utfärdats. Därigenom gav man målbeskrivningarna en större tyngd. I BP 1998 (1997/98:1, UO16,s. 55) påpekar regeringen att målbeskrivningarna i examensordningen är ett led i kvalitetssäkringen av utbildningarna, och att Högskoleverkets utvärderingar bör utgå från dessa målbeskrivningar.

De nuvarande målbeskrivningarna har utformats huvudsakligen efter de övergripande mål för utbildningen som fanns i de utbildningsplaner som gällde före 1993. De är dock mer eller mindre detaljerade. Läro- och utbildningarna har de mest utförliga målbeskrivningarna, medan t.ex. läkar- och tandläkarutbildningen är mer allmänt hållna. Bakgrunden till detta är att det vid denna tid fanns ett gemensamt slutprov som krav för att få legitimation som läkare resp. tandläkare. Utformningen av proven blev också styrande för innehållet i grundutbildningarna. Provet för tandläkare har därefter upphört.

Examensordningen styr också längden på utbildningarna. Styrningen i dessa fall riktar sig till högskolorna vid planeringen av programmen. Detta är också ett av regeringens instrument att ha kontroll över kostnaderna i högskolan. En förlängning av en utbildning inom i övrigt befintliga ekonomiska ramar för högskolorna innebär att det blir färre platser för nybörjare i högskolan. Läsåret 1996/97 *minskade* för första gången på tio år antalet nybörjare i högskolan, trots den stora utbyggnaden som riksdagen beslutat om. Anledningen är bl.a. att studenterna studerar allt längre.

Utbildningarnas längd är också en kostnadsfråga för individen genom att studieskulden ökar och i övrigt att man förlorar år av förvärvsarbete. Ett alternativ som måste erbjudas är att högskolorna erbjuder fortsättningskurser och fördjupningskurser efter avslutad examen.

I vissa fall kan förändringar i arbetslivet motivera en förlängning av en utbildning. Nya arbetsuppgifter och ändrade ansvarsförhållanden kan

vara sådana faktorer. Det måste emellertid alltid prövas förutsättningslöst om den angivna utbildningstiden används på ett optimalt sätt eller ej.

Från statsmakterna sida finns ett intresse att finna rätt längd på en utbildning utifrån vad ett yrke kräver. Det måste därför formuleras tillsammans med det departement som reglerar yrket i fråga.

Nya yrkesexamina

Regeringen tillsatte 1994 en parlamentarisk kommitté med uppgift att göra en samlad översyn av principerna för legitimation och behörighet för olika yrkesgrupper inom hälso- och sjukvården (1994 års behörighetskommitté). Kommitténs förslag (SOU 1996:138 Ny behörighetsreglering på hälso- och sjukvårdens område m.m.) låg till grund för de beslut som riksdagen fattade våren 1998 om att införa reglering för ytterligare yrken, nämligen audionomer, biomedicinska analytiker, dietister, ortopedingenjörer och sjukhusfysiker. Den nya lagen kommer att gälla från 1 januari 1999.

Regeringen anmälde också i propositionen (1997/98:109) Yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område att den avsåg att reglera de berörda utbildningarna genom att införa nya yrkesexamina i högskoleförordningen.

Högskoleverkets förslag

Med anledning av förslagen i ovan nämnda proposition, uppdrog Regeringen i januari 1998 åt Högskoleverket att inkomma med förslag till målbeskrivningar för dessa nya yrkesexamina. Högskoleverket redovisade uppdraget den 28 maj 1998. Verket utgår i sina förslag dels från vissa formuleringar i förarbetena (Ds 1992:1) till regeringens prop. 1992:1 som betonar högskolornas frihet att självständigt besluta om utbildningarnas organisation, dels från existerande målbeskrivningar inom vårdområdet.

Verket har vidare betonat vikten av att de för yrket behövliga ämnena skall lägga grund för forskarutbildning och att studenterna får möjlighet att på vetenskaplig grund utvärdera och utveckla sin yrkesverksamhet.

Verket har inte tagit en klar ställning när det gäller längden på utbildningarna utan anser att längden i vissa fall kan anges med "minst xx poäng" och i andra fall mer exakt "om sammanlagt xx poäng".

Utbildningsdepartementets förslag

U har tagit fasta på att det för yrken som leder till en viss behörighet eller legitimation behövs en starkare styrning av utbildningarnas innehåll genom en mer utförlig målbeskrivning, till skillnad från t.ex. civilingenjörsexamen. De yrkesgrupper inom vården som omfattas av yrkesreglering omfattas också av stränga sanktionsbestämmelser om

felaktigheter begås. Det är därför rimligt att regeringen styr såväl genom högskoleförordningen (examensordningen) som genom förordningar inom Socialdepartementets område.

De förslag till målbeskrivningar som U tagit fram är därför mer utförliga än de som verket presenterat. De flesta remissinstanser har också föreslagit mer utförliga målbeskrivningar när det gäller yrkeskunskaperna, och det är deras förslag som U utvecklat.

När det gäller längden på utbildningarna anser U att dessa i vissa fall bör styras på ett tydligare sätt genom att examensordningen anger ett exakt poängtal. Eftersom examen ligger till grund för legitimation eller viss behörighet är det rimligt att alla högskolor skall ha lika långa och i övrigt likvärdiga program. Om den enskilda studenten vill fortsätta sin utbildning efter avslutad examen med ytterliga kurser i syfte att bredda eller fördjupa sina kunskaper, är det en angelägenhet för den enskilde, inte för högskolan.

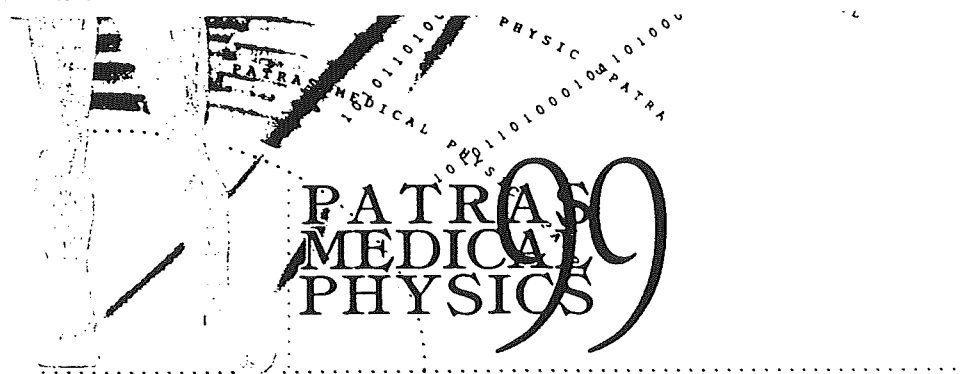
Bästa Kollega

Den 1-4 september 1999 hålls **VI internationella kongressen i Medicinsk Fysik** i Patras, Grekland. Arrangör är Hellenic Association of medical Physicists. På uppdrag av Constantin Kappas, som är ordförande i organisationskommittén, har jag nöjet att förmedla det första utskicket till dej via Sjukhusfysikern.

Komplett information kommer att gå ut före jul till alla sjukhusfysikavdelningar och alla radiofysikinstitutioner. Om du har direkta frågor till organisationskommittén kan du e-posta direkt till:

Patras.med.phys99@med.upatras.gr

Bästa hälsningar
Hans-Erik Källman

VI **PATRAS MEDICAL PHYSICS 99**

**INTERNATIONAL
CONFERENCE ON
MEDICAL PHYSICS**

**PATRAS, HELLAS
1-4 SEPTEMBER 1999**

ORGANIZED BY THE:

**HELLENIC ASSOCIATION OF
MEDICAL PHYSICISTS-HAMP**

**EUROPEAN FEDERATION OF
ORGANIZATIONS FOR MEDICAL
PHYSICS-EFOMP**

UNIVERSITY OF PATRAS

**FIRST CALL
CALL FOR
ABSTRACTS**

www.med.upatras.gr/news/Patras99

Dear Colleague,

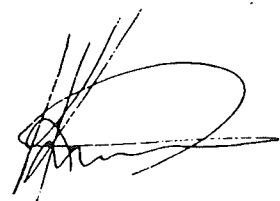
Every 3 years the European Federation of Organizations for Medical Physics (EFOMP), in collaboration with a National Association of Medical Physicists, are organizing an International Conference. We have the privilege and the honor to organize the VI International Conference on Medical Physics "Patras Medical Physics 99", which will be held at Patras (Hellas) between 1 and 4 of September 1999.

"Patras Medical Physics 99" will give the opportunity to scientists from all over the world to exchange knowledge and to discuss the most recent technological advances. We are organizing the work around scientific sessions as well as satellite symposia and courses focused on specific topics such this event should provide an efficient channel for information exchange and an opportunity to update knowledge and skills. An extended technical exhibition and special sessions for medical device manufactures will further serve the goals of this Conference to directly explore the advanced technological achievements in Medical Physics and their application to the clinical practice.

On the other hand don't forget that September is still summertime in Greece! For this reason we have organized a surpassing program of social events around the scientific which I am sure you don't want to miss!

I look forward to seeing you at "Patras Medical Physics 99". The exchange of knowledge and the excitement could not exist without your participation and your valuable scientific contribution.

Sincerely,

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Constantin Kappas', with a large, sweeping flourish at the end.

Constantin Kappas
Chairman of "Patras Medical Physics 99"

EUROPEAN FEDERATION OF ORGANIZATIONS MFOR MEDICAL PHYSICS (EFOMP)

HELLENIC ASSOCIATION OF MEDICAL PHYSICISTS (HAMP)

VI International Conference on Medical Physics "Patras 99"

University of Patras, Hellas

1 - 4 September, 1999

CHAIRMAN: Kappas Constantin (University of Patras)

CO-CHAIRMAN: Kolitsi Zoi (Secretary of EFOMP Scientific Committee)

VICE-CHAIRMAN: Damilakis John (President of HAMP)

ORGANIZING COMMITTEE

Theodorou K. - Chairman
Bazioglou M. (Ioannina)
Cotrutz C. (Patras)
Hatzioannou C. (Thessaloniki)
Kokoves L. (Athens)
Makridou A. (Thessaloniki)
Manetou A. (Athens)
Molfetas M. (Athens)
Nikoletopoulos S. (Athens)
Papalexopoulos A. (Athens)
Sakelaropoulos G. (Patras)
Stathakis S. (Patras)

SCIENTIFIC COMMITTEE

DelGuerra A. - Chairman
Andric S. (Belgrade)
Baltas D. (Offenbach)
Barbenel J.C. (Glasgow)
Brahme A. (Stockholm)
Christodoulides G. (Nicosia)
Cornelis J. (Brussels)
Cunningham J. (Kanata)
Damilakis J. (Iraklio)
Dendy P. (Cambridge)
Dimitriou N. (Athens)
Doblado F. (Sevilla)
Dutreix A. (Leuven)
Glaros D. (Ioannina)
Haywood J. (Middlesbrough)
Jarvinen Hannu (Helsinki)
Kalef-Ezra J. (Ioannina)
Kappas C. (Patras)
Katila T. (Helsinki)
Kolitsi Z. (Patras)
Kostilyev V.A. (Moscow)
Lamm I. (Lund)
Lind B. (Stockholm)
Ling C. (New-York)
Mackie R. (Wisconsin)
Makrigiorgos M. (Boston)
Mijnheer B. (Amsterdam)
Nahum A. (London)
Nikiforidis G. (Patras)
Noel A. (Nancy)
Nusslin F. (Tubingen)
Olsen K. (Copenhagen)
Panayiotakis G. (Patras)
Papanikolaou N. (Kentucky)
Perris A. (Athens)
Podgorsak Eb. (Montreal)
Proimos B. (Patras)
Proukakis H. (Athens)
Psarrakos K. (Thessaloniki)
Rosenwald J.-C. (Paris)
Siountas A. (Thessaloniki)
Speller R. (London)
Thwaites D. (Endinburgh)
Van Dijk J. (Amsterdam)
Wambersie A. (Bruxelles)
Webb S. (Surrey)

LIAISON COMMITTEE

Atanasov Z. (F.Y.R.O.M.)
Athanasίου N. (Hellas)
Bergmann H. (Austria)
Blinov N. N. (Russia)
Bouscayrol H. (France)
Bozvic Z. (Yugoslavia)
Demsar F. (Slovenia)
Cebrian E. M. (Spain)
Faermann S. (Israel)
Gomes da Silva J. (Portugal)
Hinrikus H. (Estonia)
Jessen K. (Denmark)
Kallman H. (Sweden)
Kaplanis P. (Cyprus)
Kulmala J. (Finland)
Malchair F. (Belgium)
Milu C. (Romania)
Mini R. (Switzerland)
Mirinova-Ulmane N. (Latvia)
Nagalakshmi K. (Lebanon)
Nikoletopoulos S. (Hellas)
Orel E. V. (Ukraine)
Ozbay I. (Turkey)
Pawlicki G. (Poland)
Sajter V. (Slovakia)
Sheahan N. (Ireland)
Shehu G. (Albania)
Sherriff S. (United Kingdom)
Tarutin I. G. (Belarus)
Tautz M. (Germany)
Throuvalas N. (Hellas)
Todorov V. (Bulgaria)
Vaitkus A. (Lithuania)
Van Kleffens H. J. (Netherlands)
Vittay P. (Hungary)
Vrtar M. (Croatia)
Yrke I. (Norway)
Zackova H. (Chehzia)
Zaidi H. (Algeria)
Zakharchenko G. S. (Moldova)

VENUE

University Congress Hall
University of Patras
26 500 Patras, Hellas

Patras is the capital of Achaea, the biggest city of the Peloponnese, with 250,000 inhabitants. It is located on the eastern end of the Patraikos bay, 213 km from Athens. Patras is the country's gate to the West, its harbor connecting the whole country with the ports of Western Europe. Today Patras is one of the most attractive Greek cities, with its wonderful street planning system. It is an important commercial industrial center. Its advantageous position, being within easy reach of famous sights, such as Olympia, Delphi, Epidauros, Kalavrita and others, has made it a great tourist attraction. The Conference will be held at the Conference Hall of the University of Patras, situated 6Km from the city center. For more information please contact the Conference Office:

"Patras Medical Physics 99" Office
P.O. Box 1410
26 500 Patras, Hellas
Tel: +30 61 999 861, 772, 537
Fax: +30 61 999 861, 855
Email: patras.med.phys99@med.upatras.gr
WEB SITE: <http://www.med.upatras.gr/news/Patras99>

TRAVEL INFORMATION

Patras is easily accessible by road, boat or train. Frequent bus and train schedules exist, connecting Patras to Athens and other major Greek cities. Fast ferry boats arrive daily to Patras from several Italian ports. For more detailed travel information please visit the Conference Web page.

OFFICIAL LANGUAGE

The official language of the Conference is English. No simultaneous translation will be provided.

REGISTRATION

Early Registration: before 30 of April, 1999
Advanced Registration: before 30 of June, 1999
On-site Registration starts on Tuesday, 31 of August (*from 3 p.m. to 7 p.m.*)

The registration fee includes access to the opening/closing ceremony, lecture halls, scientific and technical exhibition, conference kit and coffees & refreshments. Accompanying persons will receive admission tickets for these events free of charge. The registration form is included. Please complete this form carefully and mail it to the "Patras Medical Physics 99" Office. Electronic registration via Internet is also possible

(<http://www.med.upatras.gr/news/Patras99>).

Students can register, free of charges. Please note that the student registration form should be accompanied with a certification from the responsible professor or the head of the Department. Please also note that grants will be available for scientists of the Central and Eastern European countries. Information will be available at the Conference Web page.

Cancellations: refund of fees less 25% administrative charge, may be applied for cancellation received before 15 of July, 1999. After this date, no refund can be made for cancellations. Reimbursement will be made after the Conference.

“Patras Medical Physics 99” HOTEL ACCOMODATION FORM

37

Please photocopy this form for your colleagues' use!

**"Patras Medical Physics 99"
REGISTRATION FORM**

For Office use only

Registration No.:

Prof./Dr./Mrs./Ms. (please indicate)

FAMILY NAME:

FIRST NAME:

DEPT./HOSP./INST:

STREET/NO:

CITY: ZIPCODE: COUNTRY:

PHONE No.: FAX No.:

E-MAIL:

Working place: ☐ university ☐ hospital ☐ company ☐ other

Registration fee (in US \$):

	before 30 April, 1999	after	
☐ Physicist	170 \$	240 \$	⇒ _____
☐ Physician	170 \$	240 \$	⇒ _____
☐ Technologist/Nurse	85 \$	120 \$	⇒ _____
☐ Student	-	-	⇒ _____
☐ Other	170 \$	240 \$	⇒ _____
☐ Gala	35 \$ x	person(s)	⇒ _____
TOTAL			

The total amount will be paid to "Patras Medical Physics 99" as follows:

☐ Bank Transfer to the account : "Kappas Constantin (Patras 99)". National Bank of Greece. Trion Simahon Square, 262 21 Patras, Hellas. SWIFT No: ETHNGRAA. Bank Code 225 Account No. 64611154. Please include copy of Bank Transfer Order.

Credit card (Please make sure that this form is signs by the card-holder of the credit card)

Diners Club ☐ American Express ☐ Eurocard/Mastercard ☐ Visa ☐

Credit card #

Expiry date: Signature (of card-holder):

DATE:

SIGNATURE:

"Patras Medical Physics '99" Office
P.O. Box 1410
265 00 Patras
Hellas

DEADLINE FOR ADVANCED REGISTRATION: 30 of June, 1999
After this date you have to register on-site

Please photocopy this form for your colleagues' use!

"PATRAS MEDICAL PHYSICS 99"

Abstract Submission Form

DEADLINE: 28 February, 1999

Please mail (or fax) to:

"Patras 99" Office

P.O. Box 1410

University of Patras

26500 Patras, Hellas

fax: +30-61-999861

Electronic Submission to: www.med.upatras.gr/news/Patras99

For office use only

Abstract No.:

Oral

Poster

PRESENTER: Prof./Dr./Mr./Mrs./Ms. (please indicate)

FULL NAME

DEPT./HOSP./INST./

.....

STREET..... ZIP-CODE.....

CITY..... COUNTRY.....

PHONE..... FAX.....

EMAIL.....

DATE..... SIGNATURE

FULL COMMUNICATION

15 Minutes (incl. discussion)

*Presentation of completed
scientific research*

WORK IN PROGRESS

8 Minutes (incl. discussion)

Promising results of ongoing research

Please specify preferred form of presentation

☐ Oral

☐ Poster

☐ Oral or Poster

"PATRAS MEDICAL PHYSICS 99"

Abstract Submission Form

Abstract (typewritten)

Summarize subject in 200 words or less and state: 1.Introduction; 2. Materials and Methods; 3.Results; 4.Conclusion. Start with the title of presentation and author(s). **We strongly recommend to also submit your abstract electronically.**

Keywords: (indicate up to 2)

- ✧ 01 Radiation Therapy
- ✧ 02 Medical Imaging
- ✧ 03 Nuclear Medicine
- ✧ 04 Radiobiology
- ✧ 05 Biomedical Signal Processing

- 06 Physics of Biological Systems
- 07 Physiological Measurements
- 08 Quality Assurance
- 09 Training and Education on Medical Physics
- 10 Radiation Protection

TOPICS

Radiation Therapy
Medical Imaging
Nuclear Medicine
Radiobiology
Biomedical Signal Processing
Physics of Biological Systems
Physiological Measurements
Quality Assurance
Training and Education in Medical Physics
Radiation Protection

The detailed scientific program of the Conference will be announced at the beginning of November 1998 at the Conference Web site and with the second call.

CALL FOR ABSTRACTS

Please find enclosed the abstract application form and complete according to instructions. Send the abstract form by surface mail or fax it to "Patras Medical Physics 99" Office **before the 28th of February, 1999**. Electronic abstract submission is also possible through the Conference Web site. The accepted abstracts will be published to a supplementary Volume of *Physica Medica*.

Authors of accepted abstracts for full communication (either oral or poster) are encouraged to submit full papers to be considered for publication in *Physica Medica*. The papers will be subjected to peer review and if accepted they will be published in the journal, after the conference.

TECHNICAL EXHIBITION

A large technical exhibition featuring equipment manufacturers and medical publishers will be held within the Conference Center. The technical exhibition will be open all days of the conference.

Companies and publishers that would like to participate in the exhibition may obtain more detailed information from the "Patras Medical Physics 99" Office.

SATELLITE SYMPOSIA

Three satellite symposia will be held outside the official scientific program (on the 31st of August and the 5th of September, 1999).

"Stereotactic Radiotherapy: Physical and Biological Optimization"

"Recent Advances on Treatment Planning Systems"

"Informatics in Medical Imaging"

"Dosimetry Audit for Radiation Facilities in Balkan Peinsuls"

The detailed program and the registration form will be published to the advanced conference program and they will be available to the Web conference site.

SATELLITE MEETINGS

The following satellite meetings will be organized during and/or after the official scientific program:

The tri-annual Meeting of Physica Medica Editorial Board

The annual EFOMP Meetings (Cuncil, Scientific Committee, ETP)

ACCOMMODATION

SOLAR TRAVEL will serve as the official accommodation and travel agent for "Patras Medical Physics 99". A number of rooms have been reserved in hotels and the Student House of the University of Patras. Reservations must be made with Solar Travel no later than 30 of July, 1999. After this date reservations are subject to availability. Special rates will be available for families accompanying participants for stays exceeding 6 nights.

Cancellation/Changes: Cancellation of hotel reservation must be writing to SOLAR TRAVEL. For cancellations received by JULY 30/1999, a handling of 35 US \$. will be charged. After that date, no refund can be made. No changes will be possible 45 days before the conference without a handling fee of 15\$.

Please use the enclosed hotel reservation form and forward it to:

Solar Travel
Agiou Andreou 20
262 21, Patras, Hellas
Tel: +30 61 225009
Fax: +30 61 271841
e-mail: solar@otenet.gr

SOCIAL ACTIVITIES

The participants are invited to follow the opening/closing ceremony as well as a number of planned social events (gala, excursions to nearby archeological sites etc.). For more detailed information please contact the Conference Web site.

CONFERENCE SERVICES

The following services will be provided during the Conference: bank, business center, message center, communication center, post office and travel agency.

NORDISK SELSKAB FOR STRÅLINGSBESKYTTELSE

Nordic Society for Radiation Protection

c/o Forskningscenter Risø, NUK-114, P.O.Box 49, DK-4000 Roskilde, Denmark

Phone: (+45) 4677 4180 Fax: (+45) 4677 4193

November 1998.

Dear Colleague

Please find enclosed the second call for papers to the 12th ordinary meeting of NSFS next year in Skagen.

In order to inform also our invited foreign speakers and the new members from the Baltic Countries, we are using English in this invitation. You will, however, notice that except from the first day of the meeting, the presentation of papers will normally be given in Danish, Norwegian or Swedish.

It is the wish of NSFS that also young members of our Society shall have the opportunity to participate in this meeting. I would therefore ask those who may need a grant for their participation to inform me a.s.a.p. In order to obtain a grant the applicants shall submit a paper, which is accepted for presentation.

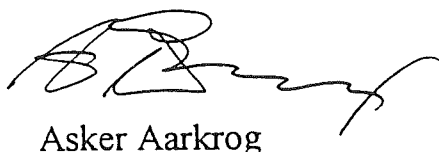
You will notice that Skagen Tourist Association will take care of registration, hotel reservation and all other practical arrangements in connection with the meeting and that you will receive further information from them around the turn of the year.

At Risø we will organise the scientific part of the meeting (abstracts, programme etc.) You are kindly requested to return the form on this second call to:

Ms. Inge Blytgen
Nuclear Safety Research and Nuclear Facilities Department
Building NUK-201
Risø National Laboratory
P.O.Box 49
DK-4000 Roskilde
Denmark

so we already now can get an idea of the possible number of participants and papers.
Looking forward to seeing you next year.

På gensyn i Skagen.

Asker Aarkrog

President: Asker Aarkrog
Treasurer: Mette Øhlenschläger
Secretary: Anders Damkjær

Phone: (+45) 4677 4180
Phone: (+45) 4488 9132
Phone: (+45) 4677 4903

email: asker.aarkrog@risoe.dk
email: mette.oehlenschlaeger@sis.dk
email: a.damkjaer@risoe.dk

PRELIMINARY REGISTRATION FORM

Title:

First name:

Last name:

Institution/company:

Address:

.....

.....

Phone:

.....

Fax:

E-mail:

I plan to attend the 12th meeting of NSFS
I plan to submit an abstract

Provisional title of paper:

.....

Send to address on back of this page

REGISTRATION

Preliminary registration should be made before 31 December 1998 in order to facilitate the planning. Please use the form (or a copy) in this folder. NSFS members and the preliminary registered will receive forms for financial registration, hotel reservation, and payment of conference fee directly from Skagen Tourist Association in January 1999. The conference fee will be 2500 DKK for final registration before 1 April 1999. This covers lunch and coffee tables 24, 25, and 26 August, the banquet in the evening of 24 August, excursions, book of abstracts and proceedings. The conference fee for later registration will be 3000 DKK.

IMPORTANT DATES

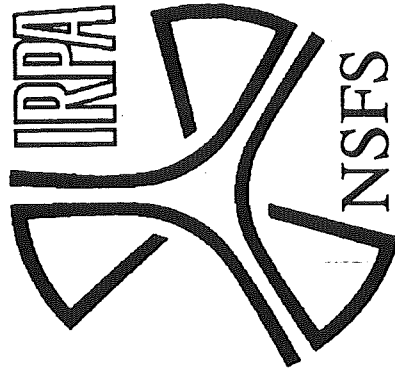
Preliminary registration should be made before 31 December 1998.
Deadline for registration to normal fee (2500 DKK): 1 April 1999.
Deadline for abstracts: 1 May 1999.
Latest notification of acceptance: 15 June 1999.
Deadline for registration to increased fee (3000 DKK): 1 July 1999.
Deadline for camera ready, full papers: 23 August 1999.

ORGANISING AND SCIENTIFIC PROGRAMME COMMITTEE

Asker Aarkrog
Anders Damkjær
Ole Hjørdemaal
Ib Paul Sewerin
Jens Søgaard-Hansen
Mette Øhlenschläger

www.risoe.dk/nsfs

**Nordisk Selskab for
Strålingsbeskyttelse
Nordic Society for Radiation
Protection
(NSFS)**

12th ordinary meeting

**Radiation in a General
Environmental
Pollution Perspective
with Special Emphasis
on Information**

**AUGUST 23-27, 1999
SKAGEN, DENMARK**

**Call for Papers
and**

Preliminary Registration Form

AIMS

The title of the 12th ordinary meeting expresses the main themes: **RADIATION-ENVIRONMENT-INFORMATION**. On the first day of the meeting six invited speakers will present papers on these three themes.

Anneli Salo (Finland) will give the Bo Lindell Lecture. The other speakers are *Mike Bewers* (Bedford Institute of Oceanography, Canada), *Jan Penttreat* (Environment Agency, UK), *Otto Renn* (University of Stuttgart, Germany), *Margrethe Skov* (Dansk Shell, Denmark), and *Bjørn Wahlström* (Posiva, Finland).

Although the meeting has enlarged its scope also to include general environmental contamination and information the main focus will still be on radiation protection related issues. The aim is to exchange information and inspire to Nordic co-operation by presenting papers and posters, which reflect the state of the art of Nordic radiation protection. A special purpose is to encourage and support the participation of the new generation and to give them an opportunity to present and discuss their work and make themselves acquainted with Nordic and international radiation protection activities. For the first time members from the 3 Baltic states are invited to attend the ordinary meeting.

CALENDAR OF THE MEETING

23 August: Arrival at Skagen. Reception at the Town Hall at 19 o'clock.

24 August: Opening of the meeting. Invited speakers. Banquet in the evening.

25 August: Meeting continued. Visit to Skagen Museum in the evening.
26 August: Meeting continued. Excursion in the afternoon and evening.
27 August: Closure of the meeting.

VENUE

The meeting will be held at Hotel SKAGEN situated 2 km from the town centre of Skagen, the northernmost town of Denmark.

ACCOMMODATION

Participants may either stay at Hotel Skagen or in one of the other 5 hotels which are available. Skagens Tourist Association takes care of hotel reservation and other arrangements in connection with the meeting.

LANGUAGE

The language on the first day of the meeting is English. The following days either Scandinavian or English may be used.

MAJOR SCIENTIFIC TOPICS

- radiation in a general environmental pollution perspective
- natural radioactivity
- radiation protection at the work place
- radioactive waste and decommissioning
- medical use of ionising radiation
- dosimetry and instrumentation
- emergency preparedness
- environmental monitoring and radiocology
- decontamination and remedial measures
- regulatory aspects, education, training and information
- non-ionising radiation

ABSTRACTS, PAPERS AND PROCEEDINGS

Abstracts shall contain no less than 250 words and no more than 300 words. They must have a heading showing the title of the work, the names of the authors and their affiliations. The abstracts should be sent before 1 May 1999 to:

Ms Inge Blytgen
Nuclear Safety Research and Nuclear Facilities Department
Building NUK-201
Risø National Laboratory
P.O. Box 49
DK-4000 Roskilde
Denmark

Telephone + 45 46 77 49 20
Telefax + 45 46 77 49 77
E-mail inge.blytgen@risoe.dk

The scientific committee will review the abstracts and inform authors of acceptance as soon as possible and no later than 15 June 1999. Authors will receive appropriate instructions. The committee will decide whether the paper should be an oral presentation (15 minutes) or a poster presentation. The invited speakers of the first day will have 45 minutes at their disposal. The abstracts will be made available as a booklet at the meeting. The final papers (maximum 4 pages), which must be delivered camera ready at the meeting at the latest, will be published in a book of proceedings.